

**EFFECTS AND IMPACTS OF THE COVID-19 PANDEMIC ON SOFIA AIRPORT
ACTIVITIES**

**ЕФЕКТИ И ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ПАНДЕМИЯТА COVID-19 ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА
НА ЛЕТИЩЕ СОФИЯ**

Autor¹ PhD student Veronika Garkova

Department of Transport and Energy Economics University of National and World Economy

Автор² докторант Вероника Гъркова

Катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“ Университет за национално и
световно стопанство

Abstract: *The spread of the Covid-19 pandemic has struck the air transport worldwide. The drastic decrease in the number of passengers and aircraft movements are only part of the consequences. The sector is expected to recover by 2024 until it reaches pre-crisis levels. Sofia Airport did not cease operations during the most affected months of April and May but reported financial losses for the first quarter of 2020. In this regard, this report provides an overview of the activities of Sofia Airport for the first quarter of 2020, it has also examined the measures implemented by European Union countries to tackle the pandemic.*

Keywords: *Air transport, pandemic, Covid-19, Sofia Airport.*

Резюме: *Разпространението на пандемията Covid-19 порази въздушния транспорт в световен мащаб. Драматичният спад в обема на превозените пътници и самолетодвижения са само част от последиците. Очакванията са секторът да се възстановява до 2024 г., докато достигне нивата от преди кризата. Летище София не е спирало своята дейност през най-засегнатите месеци април и май, но отчита финансови загуби за първото тримесечие на 2020 г. В тази връзка, в настоящия доклад е направен преглед на дейността на летище София за първото тримесечие на 2020 г., а също така са разгледани и мерките, които се прилагат от държавите в Европейския съюз за справяне с пандемията.*

Ключови думи: *въздушен транспорт, пандемия, Covid-19, летище София.*

¹ Veronika Garkova, PhD student at the Department of Transport and Energy Economics University of National and World Economy, e-mail: veronikagarkova@gmail.com

² Вероника Гъркова, докторант в катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“, УНСС, e-mail: veronikagarkova@gmail.com

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настъпилата пандемия в началото на 2020 г. причинява сериозни ограничения върху въздушните пътнически превози, които ще имат дългосрочно въздействие и ще изискват години за възстановяване на въздушния сектор. Бързото разпространение на вируса блокира милиони пътници по целия свят, затвори летища и доведе до фалити на авиокомпаниите, което рефлектира силно върху работещите в авиационния сектор. Рестрикциите, които се прилагат по отделно от страните в Европа предизвикаха затруднения, както за пътниците, така и за наземните оператори и летищата. Силно развиващият се въздушен сектор в Европа до началото на годината, който беше изправен пред проблем с недостиг на пилоти и инфраструктурен капацитет за обслужването на пътническите и товарните превози в момента е изправен пред сериозни предизвикателства, свързани с възстановяването на въздушните превози до нива от преди кризата.

2. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ НА ЛЕТИЩЕ СОФИЯ

С цел ограничение и намаляване на разпространението от корона - вируса, на 16 март Европейската комисия препоръча на държавите членки да наложат временно 30-дневно координирано ограничение за неналожителните пътувания от трети държави към Европейския съюз (ЕС). След одобрението от страна на лидерите на ЕС всички държави от Съюза (с изключение на Ирландия) и всички асоциирани към Шенген държави (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Швейцария) приложиха това ограничение. На 8 април Комисията прикани държавите от ЕС и останалите държави от Шенгенското пространство да удължат до 15 май временните ограничения върху неналожителните пътувания до Европейския съюз [1].

Настъпилите промени в условията на пандемия доведоха до големи усложнения и неясноти относно пътуванията за пътниците. Служителите, които регистрират пътници и техните багажи извършват обстойна проверка на документите на пътниците, които заминават от България за друга държава. Всяка страна има определени рестрикции при влизането на чужди граждани. Някои изключения са пътници с документи за самоличност издадени от държавата, до която пътуват без да е необходимо да показват допълнителни документи. Държавите от Европейския съюз въведоха онлайн здравни декларации, които задължително се попълват от всички пътници, независимо от тяхното гражданство. В здравният формуляр са включени подробни данни за пътника – номер на паспорт, дата и час на излитане, име на авиокомпанията, която изпълнява полета, адрес, където ще отседне и др. Въвеждането на такъв формуляр има за цел при установяване на заразен пътник с Covid-19 бързо да се проследи какви контакти е имал с други лица за да се ограничи разпространението на вируса. За някои държави задължително се изисква тест за Covid-19, който е негативен и е направен до 72 часа преди влизането на пътника в страната. В случаи на обслужване на пътници, които нямат необходимите документи, те не се допускат до борда на самолета. Както авиокомпаниите, така и наземните оператори търпят глоби за пътници, които са върнати от граничните власти на дадена страна. Дори пътникът да е изряден и да има всички необходими документи за влизане в съответната страна (виза,

постоянна карта за пребиваване), граничните власти могат да му откажат влизане поради факта, че е пристигнал от трета страна, която има висок процент на заразени от Covid-19.

От началото на месец март главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна агенция“ (ГД ГВА) наложи мерки, които да се прилагат на територията на летище София [2]. Ограниченията започват от момента на пристигане на пътници до терминалите. Изграден е пропускателен пункт на входа, на който се измерва температурата на всички служители и пътници, който се допускат в обществената зона на терминала два часа преди часът им на излитане. На територията на терминалите не се допуска влизането на хора, които нямат предпазна маска и на такива, които не пътуват с цел избягване на струпването на много хора в затворени пространства.

На гишетата за регистрация са поставени плексиглас стъкла, а служителите задължително работят с предпазни маски и ръкавици, когато имат пряк контакт с пътниците. Има реорганизация на опашките, които се получават пред гишетата за регистрация и изходите към самолета. Когато извеждането на пътниците към самолетите става чрез автобуси, те се пълнят с не повече от 30 пътника. По време на пътуването в самолетите, маските са задължителни.

В самолетите се прилагат мерки за дезинфекция на всички багажници, облегалки, колани и седалки. Качеството на въздуха в самолета преминава през „хепа“ филтри и циркулира вертикално и също така на всеки 2 минути въздухът в самолета се сменя. Филтрите осигуряват постоянна циркулация на термично обработен въздух до над 200 градуса, ограничавайки евентуално разпространение на каквато и да е зараза по въздушен път. За полети с продължителност над 6 часа задължително се извършва дезинфекция на въздухоплавателното средство.

Въведените ограничителни мерки в началото на месец март за затваряне на търговските обекти, разположени на територията на терминалите отпаднаха през месец май.

От началото на пандемията, на всички членове на екипажа и летищния персонал е предоставена информация от въздушните превозвачи и летищните власти, относно действията при:

- случаи на установяване на пътници с остра респираторна инфекция на борда на въздухоплавателно средство;
- установяване на пътник със симптоми на Covid-19, при което екипажът, извършил съответния полет не се планира и не се допуска до изпълнението на нови полети, като след съгласуване с компетентните органи и по тяхна преценка се поставя под задължителна 14 - дневна карантина;
- кабинният екипаж, следва да предоставя на пътник със симптоми, медицинска маска за лице, с цел намаляване риска от разпространение на потенциална инфекция Covid-19 и минимализиране на контактите му с членовете на екипажа и другите пътници. Ако не е налична маска или пътника има чувствителност към нея, следва да покрие устата и носа си с кърпичка, когато кашля или киха, която задължително се изхвърля

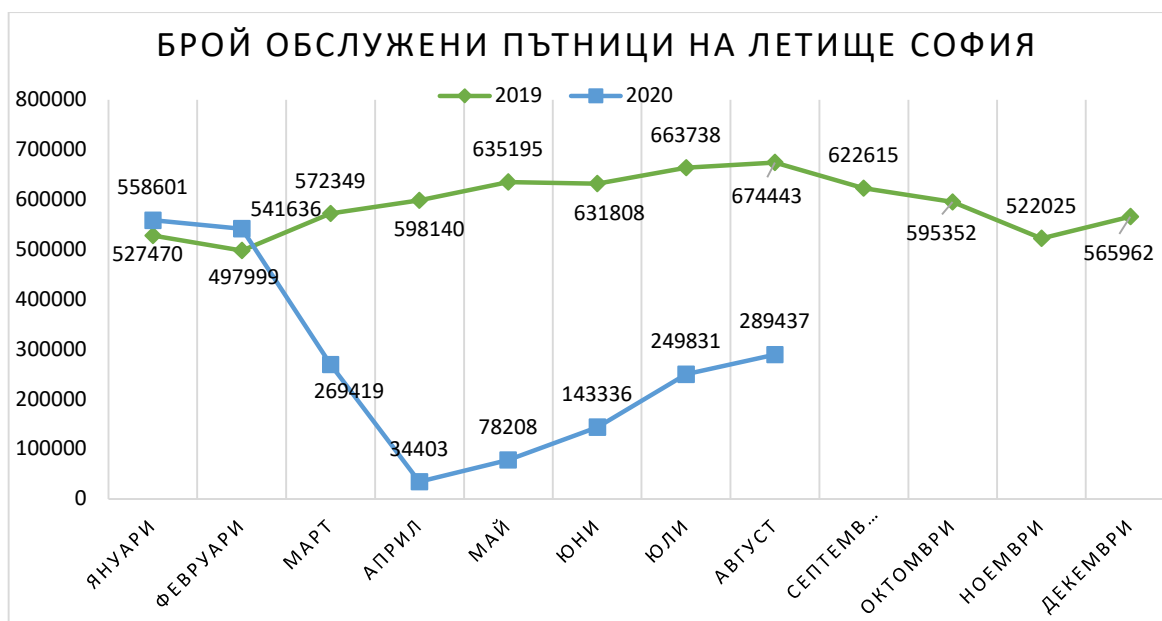
- в затворен контейнер. Освен това задължително се изключва индивидуалната вентилация над пътника;
- в случай, че се разболее служител от летище София от Covid-19, под карантина се поставят и всички служители, които са били в контакт с лицето.

Чрез установените процедури се гарантира постигане на по-високи нива на безопасност при пътувания със самолет, действия и предпазни средства, еднакво приложими както за заминаващите и пристигащите пътници, използващи въздушен транспорт, така и от всички летищни, наземни и авиационни оператори, ангажирани с обслужването на пътниците в рамките на ЕС. Прилагането по еднакъв начин на еднакви мерки и предпазни средства гарантира по-голяма сигурност за опазването на общественото здраве и спомага за възвръщане на доверието у гражданите, използващи въздушен транспорт.

3. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ЛЕТИЩЕ СОФИЯ ПРЕЗ ПЪРВИТЕ МЕСЕЦИ НА 2020 Г. СПРЯМО 2019 Г.

За първите два месеца на 2020 г. летище София отбелязва ръст на обслужените пътници, както се вижда на фигура 1. Увеличението е 5,9 % за януари месец и 8,8 % за февруари месец спрямо същия период на 2019 г. Пътникопотокът по международни редовни линии съставлява 92 % от целия обем на обслужените пътници. Настъпването на пандемията започна в началото на месец март и предизвика преустановяване на полетите и прилагане на строги санитарни мерки, както на територията на летището, така и по време на полет. Това ясно се вижда на данните за трафика на летище София, съгласно които за месец март се отчита спад в обслужените пътници с 52,9 % спрямо предходната година. Най-силен спад има през месец април, когато обслужените пътници за 2020 г. са с 94,2 % по-малко, спрямо същия месец на 2019 г.

Летище София не е спирало своята дейност през най-тежките месеци от пандемията. Авиокомпаниите България ер и Wizz air преустановиха своите полети от началото на пандемията, като поддържаха маршрути до държави – членки на ЕС, в които няма обявени забрани за извършване на полети от държавните органи. Това позволи на много пътници, които са блокирани в чужда държава да се приберат обратно в своята страна. При необходимост се планираха чартърни полети, които са съгласувани с властите на съответната страна, за да се извозят пътници, които са били блокирани и нямат алтернативен транспорт за връщане в страната си.

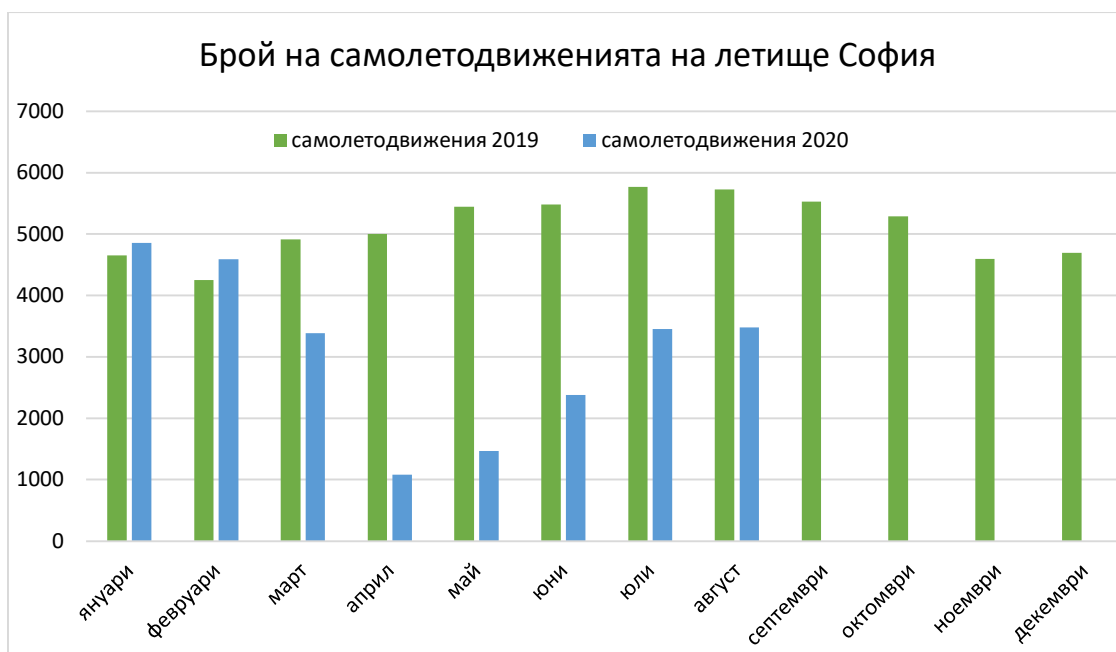

Фигура 1 Брой обслужени пътници на летище София по месеци за 2019 г. и 2020 г.

Източник: летище София

Обявената епидемична обстановка (от 14 март) в страната само за две седмици намали броят на самолетодвиженията (излитания и кацания) с 31 % спрямо март месец 2019 г. За предходните два месеца на 2020 г., броят на самолетодвиженията от и до летище София отчитат ръст от 4,3 % за януари месец и ръст от 7,9 % за февруари месец (вж. Фиг. 2). Самолетодвиженията за следващите месеци драстично намаляват, като най-силен спад има през месец април, отчитайки 78,3 % по-малко полети спрямо същия месец през 2019 г.

От показаните данни на фигура 2 е видна ясно изразена тенденция на възстановяване броя на самолетодвиженията след април месец, като към този момент летище София работи на около 60 % от капацитета си спрямо предходната година. Чартърни туристически пътувания за 2020 г. не са планирани, а редовните полети в лятното разписание са преустановени, като са анулирани полети до Русия, Катар, Израел, Турция, Украйна, Ливан и др. През месеците април и май са извършвани среднодневно между 36 – 47 полета от и до летище София. За сравнение с предходната година средно извършваните полети за ден са били между 166 – 175.

Фигура 2 Брой на самолетодвиженията на летище София за периода 2019-2020 г. по месеци

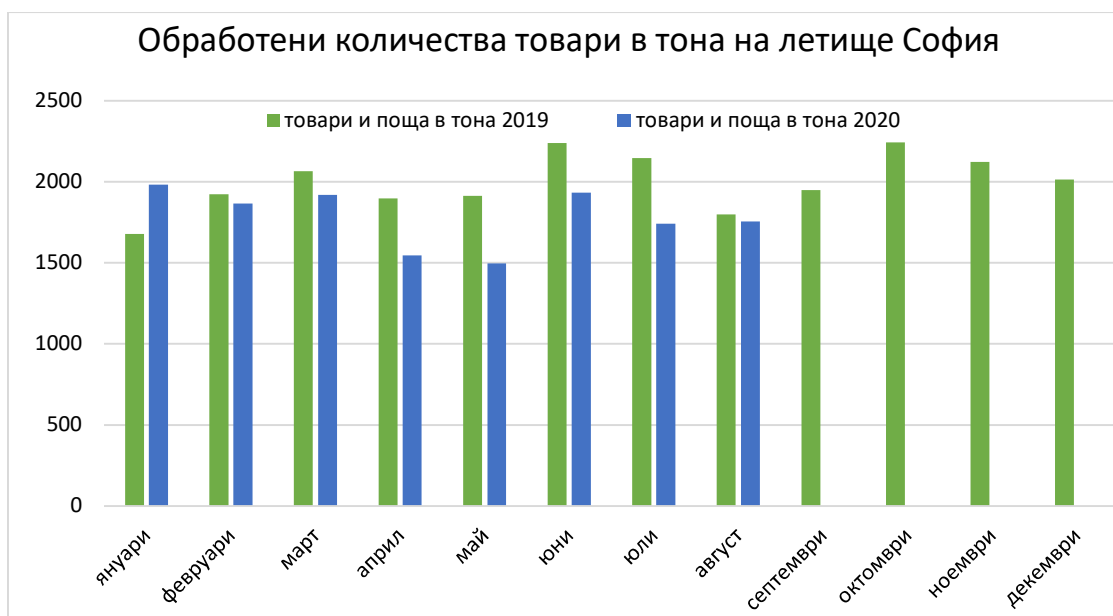
Източник: *Летище София*

На фигура 3 са представени данни за товарните превози, от които е видно, че разликата в количествата превозени товари за 2019 и 2020 г. не е толкова съществена, както при превозените пътници. Причината за това, е че в условията на настъпилата епидемия, въздушният транспорт не остана парализиран по отношение на товарните превози и обслужваше предимно карго полети.

Обработените товари и поща за първото тримесечие на 2020 г. са 5 769 тона, което е с около 100 тона (5 666) повече от предходната година. В процентно отношение летище София отчита ръст от 18,2 % за януари месец, спрямо същия месец на 2019 г. с количества от 1983 тона. Данните от фигура 3 показват спад на превозените товари и поща, който е най-силно изразен през месец май – 21,8 % по-малко превозени товари спрямо 2019 г. Обработените товари за осемте месеца на 2020 г. сумарно възлизат на 14 242 тона, а за 2019 г. за периода от януари до август превозените товари са 15 660 тона.

Във финансовия отчет за първото тримесечие на 2020 г., летище София отчита преизпълнение на превозените товари спрямо 2019 г., което се дължи на ръста през януари месец 2020 г [3]. За този месец са обработени 1920 тона товари и поща, от които 68 % са превозени с товарни самолети, а останалите 32 % от товарите са превозени с пътнически самолети.

За август месец 2020 г. превозените количества товари се възстановяват до нивата от 2019 г., и е възможно до края на годината данните да покажат увеличение на количествата товари и дори да се надминат стойностите от 2019 г.

Фигура 3 Обем на превозените товари и поща на летище София за 2019-2020 г. по месеци

Източник: летище София

4. РИСКОВЕ И ПОСЛЕДИЦИ ОТ ПАНДЕМИЯТА

4.1 Технически

По време на пандемията над 70 % от флотилията на европейските авиокомпани бeше блокирана в дълъг престой на летищата. Престоят на самолетите на земя увеличава риска от авиационни произшествия по данни на Европейската агенция за авиационна безопасност (EASA). За да бъде безопасно връщането на въздухоплавателни средства в летателна годност, агенцията е изготвила насоки за връщане в експлоатация. В този документ са описани възможни неизправности, на които да бъде обърнато внимание при извършването на техническа проверка на самолетите. В насоките се подчертава необходимостта да се вземат предвид особеностите на всеки отделен случай и да се комуникира със съответните компетентни национални органи за летателна годност и организациите за поддръжка на въздухоплавателните средства [4]. Това от своя страна води до повишаване на осведомеността за възможни опасности и ограничаване на последствията от дългия престой на въздухоплавателните средства.

В своя информационен бюлетин, Европейската агенция за безопасност предупреждава авиокомпаниите преди да въведат в експлоатация въздухоплавателните си средства да засилят контрола върху датчиците за въздушно налягане в самолетите. Основателна причина за този контрол е увеличеният брой доклади, в които се описват

проблеми с ненадеждни данни, отнасящи се до скоростта и височината на самолета по време на тестовите полети след дългия престой на самолетите. Причината за възникване на такива ситуации е замърсяване на датчиците за въздушно налягане. В описаните случаи тази неизправност е довела до прекратяване на излитането или до връщане на самолета в отправното летище преди да се е извършила цялостна проверка на въздухоплавателното средство.

4.2 Загуби

Авиационната индустрия е един от най-стратегическите сектори на националните и световните икономики. Тя е от съществено значение за търговията, бизнеса, туризма и икономическия растеж на всяка една страна [5]. По данни на международния съвет на летищата (ACI) се очаква броят на пътниците в световен мащаб да намалее с 5,6 милиарда през 2020 г., а загубите от приходи за летищата да възлизат на 104,5 милиарда долара[6].

Въздушните превозвачи от Съюза, които преди пандемията от Covid-19 са били в добро финансово състояние, сега са изправени пред проблеми с ликвидността, които биха могли да доведат до спирането на действието или отнемането на оперативния им лиценз, или до замяната му с временен лиценз, без да е налице структурна икономическа необходимост за това. Въз основа на оценката, извършвана в периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. е целесъобразно действието на оперативния лиценз на тези въздушни превозвачи да не бъде спирано или оперативният лиценз да не бъде отнеман, при условие че безопасността не е застрашена и са налице реални перспективи за задоволително финансово възстановяване в рамките на 12 месеца.

Като еднолично акционерно дружество със 100% държавно участие, летище София осъществява експлоатационна дейност като:

- ✓ наземно обслужване на пътници и самолети;
- ✓ безмитна търговия;
- ✓ търговия на дребно в магазини;
- ✓ отдаване под наем на паркинги;
- ✓ отдаване под наем на магазини и реклама.

Освен таксите, които събира от офисите, паркингите и магазините, които отдава под наем, летището има приходи от летищни такси, които авиокомпаниите изплащат [7]. Влиянието на Covid-19 върху финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството за първите три месеца на 2020 г. спрямо 2019 г. се отчита:

- ✓ спад на търговските приходи с 681 хил. лв;
- ✓ спад на приходите от летищни такси, възлизащи на 6 312 хил. лв и
- ✓ спад на печалбите с 1 549 хил. лв.

**XIII НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА
С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ, 2020**

**XIII NATIONAL TRANSPORT INFRASTRUCTURE CONFERENCE
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION, 2020**

Таблица 1 Междинен финансов отчет от дейността на летище София за първото тримесечие на 2020 г.

натурални показатели	отчет към 31 март 2020 г.	бизнес план към 31 март 2020 г.	разлика		отчет към 31 март 2019 г.	разлика	
			к. 2 - к.1			к.3 - к.1	
	1	2	брой	%	3	брой	%
самолетодвижения - бр.	12836	14163	1327	-9.4	13827	991	-7.2
наземно обслужени самолети - бр.	1816	2097	281	-13.4	1064	-752	70.7
обслужени пътници - бр.	1369657	1659685	290028	-17.5	1597818	228161	-14.3
натоварени и разтоварени товари - тона	5769	5855	86	-1.5	5666	-103	1.8
обработени товари от летище София - тона	1841	2147	306	-14.3	2044	203	-9.9
продажба на авиационно гориво - тона	34251	38626	4375	-11.3	34068	-183	0.5

Източник: летище София

Според отчетните данни (вж. Табл. 1) от Междинния доклад за дейността на “Летище София” ЕАД за периода от 01.01.2020 г. до 31.03.2020 г., въведеното извънредно положение от Covid-19 е оказало съществено влияние върху дейността на летището по отделните натурални показатели. За първото тримесечие на 2020 г. отчетеният брой самолетодвижения бележат спад с 1 327 самолетодвижения по-малко спрямо заложения бизнес план. При сравнението на отчетните периоди за първото тримесечие на 2020 г. с първото тримесечие на 2019 г. (к.3-к.1) намалението е 991 самолетодвижения, което е спад от 7,2 %.

Докато за месеците януари и февруари 2020 г. има увеличение на самолетодвиженията спрямо планираните и отчетените за тези месеци на 2019 г., то през месец март 2020 г. излетелите и кацнали самолети са 3 389 при заложените по бизнес план - 5 102, т.е. намалението е 33,6 %. Основна причина за това намаление е значителния брой на анулирани полети през месец март 2020 г.

Намалението в броя на наземно обслужените самолети за първото тримесечие на 2020 г. спрямо бизнес плана е с 281 по-малко. Данните от таблица 1 показват увеличение спрямо същия период на 2019 г. със 752 бр. (70,7 %). Само за месец март 2020 г. летището е обслужило 501 самолета, като намалението спрямо плана е 273 бр. (- 35,3 %).

Аналогично е положението и при обслужените пътници - има намаление при отчета за първото тримесечие на 2020 г. В заложения бизнес план за този показател са планирани да бъдат обслужени 1 659 685 пътника, но е отчетено намаление от 290 028 пътника.

XIII НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ, 2020

XIII NATIONAL TRANSPORT INFRASTRUCTURE CONFERENCE WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION, 2020

През първото тримесечие на 2020 г. са обработени 5 769 тона, като спрямо планираните намалението е с 1,5 %. Спрямо същият период на 2019 г. обаче има увеличение със 108 тона (1,8 %), което се дължи на засилена дейност през месец януари 2020 г.

Обработените товари от летище София отчитат намаление в сравнение с планираните от 306 тона и намаление спрямо отчетените за първото тримесечие на 2019 г. с 9,9 %.

Намалението на продажбите на авиационно гориво е с 4 375 тона спрямо плана за 2020 г. (11,3 %) и увеличение със 183 тона (0,5 %) в сравнение с първото тримесечие на 2019 г.

Причината за загубите са намаляването в броя на обслужените пътници, респективно намаляване в броя на самолетодвиженията. Прилаганите противоепидемични мерки в зоните на терминалите наложиха затваряне на търговските обекти за периода от края на месец март до края на месец май. Наземните оператори и представители на различни авиокомпании се отказаха от използване на офиси, вътрешни телефони и услуги, предоставяни от летище София, за да намалят разходите си до минимум.

Ръководството на летището е предприело следните мерки за справяне с кризата от Covid-19:

- ✓ извършен е цялостен преглед и оценка на въздействието от пандемията;
- ✓ направено е намаляване или отлагане на разходи;
- ✓ планираното увеличение на заплатите на персонала е отказано, както и допълнителните възнаграждения за празничните дни, с цел избягване на съкращения на служителите;
- ✓ решено е да се намалят планираните капиталови разходи; и
- ✓ въведено е постоянно отчитане на непланирани разходи, свързани с пандемията и движението на паричните потоци.

В следващия междинен отчет очакванията са, че ще се наблюдава по-силно изразено въздействие на пандемията Covid-19 върху дейността на летище София. През месеците април и май е имало най-много отменени полети, поради което и броят на обслужените пътници също е много нисък.

Към настоящия доклад е отбелязано, че договърът за отдаване на концесия на летището все още не е сключен. Настъпилата епидемиологична обстановка допълнително забавя процедурата за финализиране на сделката по определения в Закона за концесиите и проведената процедура.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От направения преглед на ситуацията и въздействието на пандемията Covid-19 от месец март до сега може да се заключи, че въздушният транспортен пазар започва постепенно да се възстановява, но придвижването на пътници остава по-трудно. Бързо променящите се рестрикции затрудняват пътуващите с въздушен транспорт.

Авиокомпаниите все още не могат да възстановят голяма част от полетите си. Приземяването на флотилиите от своя страна, ще доведе до по-големи финансови последици за авиокомпаниите, което ще ги изправи пред още по-големи финансови предизвикателства. Въздействията от пандемията Covid-19 зависят от различни фактори като: продължителността на разпространение; колко строги са мерките, които се прилагат в държавите и до кога ще се прилагат сериозни рестрикции, които ограничават пътуванията на гражданите. Все повече се обръща внимание на степента на доверие на потребителите при пътуване със самолет и се обсъждат възможности за държавна помощ на авиокомпаниите, съобразени с икономическите условия в ЕС.

На този етап тенденцията е за бавно увеличение в броя на обслужените пътници на летище София, но без да се достигат нивата от предходната година. Единствено товарните превози е възможно да надминат количествата превозени товари от и до летището.

В своя междинен анализ на дейността, резултатите показват, че летище София е в устойчива и силна позиция, като разполага с достатъчен капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и задължения.

В заключение може да се обобщи, че прилаганите мерки и рестрикции свързани с Covid-19, намаляват качеството на предлаганите услуги от авиокомпаниите и летищните оператори и водят до неудобства за пътниците. Тези неудобства са неизбежни за да може да се запази високото ниво на сигурност за опазване на общественото здраве на пътуващите с въздушен транспорт. Авиокомпаниите компенсират намаленото качество на услугите, като се стремят да предоставят по-ниски и достъпни цени на самолетните билети. Ефектът от пандемията доказва, че авиационния сектор може да се справи с настъпилата ситуация, като бъде гъвкав и устойчив в процесите на работа без да прави компромис със сигурността и безопасността на пътниците.

REFERENCES/ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ

- [1] Ofitsialen sayt na ES, 2020. ec.europa.eu. [Onlayn] Dostapna ot: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_20_1035
- [2] GD GVA, 2020. „Direktiva za bezopasnost – Infektsiyata ot korona virus SARS-CoV-2“ [Onlayn] Dostapna ot : <https://www.caa.bg/bg/category/793/vuzdushen-transport>
- [3] Letishte Sofia, 2020. Sofia Airport. Mezhdinen sakraten finansov otchet za parvoto trimesechie na 2020 g. [Onlayn] Dostapna ot: <https://www.sofia-airport.bg/sites/default/files/1quarter2020.pdf>
- [4] Evropeyska agentsia za aviatsionna bezopasnost, 2020. Safety Information Bulletin 2020. [Onlayn] Dostapna ot: <https://www.easa.europa.eu/newsroom-and-events/news/easa-publishes-safety-information-bulletin-sib-2020-14-relation-aircraft>
- [5] Ofitsialen dokument na ES, 2020. www.consilium.europa.eu [Onlayn] Dostapna ot: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-13-2020-REV-1/bg/pdf>

[6] International Airport Review, 2020. *ACI analysis outlines predicted extent of COVID-19 impact on airport industry* [online] <https://www.internationalairportreview.com/news/126266/aci-analysis-extent-covid-19-impact-airports>

[7] Letishte Sofia, 2020. Sofia Airport. Mezhdinen sakraten finansov otchet za parvoto trimesechie na 2020 g. [Onlayn] Dostapna ot: <https://www.sofia-airport.bg/sites/default/files/1quarter2020.pdf>